

REPTETNI, DE HOGYAN?

Gúzsba kötött lehetőségek

Óriási potenciállal rendelkezik a dróntechnológia. Világszerte számos szegmensben folynak kísérleti projektek a felhasználásukra. Az új magyar szabályozás azonban nem igazán könnyíti meg a lehetőségek kiaknázását.

DR. KOMOR ILDIKÓ, KOMOR HENNEL ATTORNEYS

FORRÁS: KOMOR HENNEL ATTORNEYS

A vonatkozó uniós jogszabály átvételeként idén január 1-től hatályos a 2020. évi CLXXIX. törvény, közkeletű elnevezésével a dróntörvény. (A köznapi elnevezés annyiban nem helyes, hogy hivatalosan „pilóta nélküli légi járművekről” van szó, amely fogalomkörbe a hagyományos, rádióirányítású repülőgépmoделleket is beleérti a jogszabály.) A törvény alapjaiban változtatja meg a drónreptetés szabályait, számos esetben megnehezítve a technológia üzleti célú felhasználását.

Regisztrálni kell minden olyan eszközt, amelynek súlya meghaladja a 120 grammot, vagy képes felvételeket készíteni, vagy a kezelőtől 100 méternél messzebb repülhet

Szabályok hálójában

Az új jogszabály két szabálysértési és egy büntetőjogi tényállást fogalmaz meg – mondja Dr. Komor Ildikó ügyvéd. Hivatalból üldözendő közlekedési szabálysértésnek minősül, ha valaki jogosulatlanul vagy lakott terület felett használja a drónt. A jogosulatlan használatot sokféleképpen el lehet követni. Először is, regisztrálni kell minden olyan eszközt, amelynek súlya meghaladja a 120 grammot, vagy képes felvételeket készíteni, vagy a kezelőtől 100 méternél messzebb repülhet. A kezelőnek kötelező oktatást és vizsgát kell teljesítenie, az üzembentartónak pedig felelősségbiztosítást is kell kötnie.

A reptetésre vonatkozó szabályok között a legfontosabb, hogy ahhoz elengedhetetlen a vizsga letétele és a HungaroControl „Mydronespace” mobilalkalmazásának használata: ezen jelöli be a pilóta, hogy milyen területen kíván repülni, és itt tekintheti meg azt is, hogy van-e a környéken korlátozás alá eső légtér. Lakott terület fölött ez sem elegendő: ott eseti légtér kijelölését is kérni kell. Ennek menete meglehetősen bonyolult (és az engedély illetékköteles), de a legnagyobb gond, hogy a repülés előtt továbbra is legalább 30 nappal kell az igényt benyújtani. Nyilvánvaló, hogy számos, üzleti jellegű alkalmazást gyakorlatilag lehetetlenné tesz egy ilyen határidő: biztosítók nem tudnák lakott területeken ilyen módon felmérni egy vihar vagy jégeső során keletkezett károkat, nem lehetne csomagokat eljuttatni a címzettekhez, és a sor még hosszan folytatható.

Nem mindegy, mit veszel fel

A második szabálysértési tényállás a magánlaksértést veszi alapul, folytatja Dr. Komor Ildikó. Ez akkor valósul meg, ha valaki felvételt készít más lakásáról vagy az ahhoz tartozó bekerített helyről (udvarról). Teljesen természetes és indokolható korlátozás, ugyanakkor ez is megnehezíti a drónok használatát.

Ha például egy építetű munka közben a levegőből is szeretné dokumentálni az építkezés előrehaladását, szinte áthághatatlan akadályokkal találja szembe magát. Még ha időben meg is tudja szerezni az engedélyt, gyakorlatilag lehetetlen garantálni, hogy a felvétellel ne kerüljenek bele a szomszédos ingatlanok tértárolóval a külvilágtól elzárt részei, például az utcáról nem látható bekerített ker-

Mennyi az annyi?

Becslések szerint ma Magyarországon 70-80 ezer drón működik. Ezek 90 százaléka hobbicélú, 9 százalék a kereskedelmi célú drónok aránya és 1 százalék körül van a közszolgálati drónoké. Mindazonáltal a regisztrált, pilóta nélküli légi járművek száma évente 50 százalékkal is nőhet.

tek részletei. „Ha a felvétel nem fókuszál konkrét egyénre, ingatlanra, hanem összhatásában mutat egy környéket vagy eseményt, többnyire nem lehet gond. Mégis minden esetet egyedileg kell megvizsgálni, és a legbiztosabb módszer az lehet, ha kérjük az érintettek beleegyezését a felvétel elkészítéséhez”, tanácsolja Dr. Komor Ildikó.

Könnyebb esetnek tűnik a lakott területeken kívül történő felvételek készítése, például egy mezőgazdasági terület felmérése. Ezek a felvételek amúgy sem a nyilvánosság számára készülnek, a készítőn kívül más számára nem lesznek elérhetőek. A készítéshez fűződő jogos érdek miatt pedig nem lesz szabálysértés, ha egy-egy ember vagy jármű (felismerhető rendszámmal) bekerül a felvétellel.

Büntetőügyi tényállás akkor lesz a dologból, ha huzamosabb ideig, kimondottan megfigyelési céllal készít valaki felvételeket más személyről vagy annak ingatlanáról.

Reptetéshez elengedhetetlen a vizsga – és a Mydronespace mobilalkalmazás

Mindenütt bevethetőek

De ha egyszer sikerül kiküszöbölni a szabályozás hátulütőit, a drónok számtalan területen és iparágban bevethetőek. Ezek közül sze-meztünk ki néhányat.

– **Mentés** A drónok óriási segítséget jelenthetnek az eltűnt és/vagy bajba jutott emberek megtalálásában. A 2019-es nyári balatoni szezonra a Magyar Telekom a vízimentőkkel közösen kísérleti jelleggel üzembe állított egy drónflottát. Voltak köztük hőkamerával és erős hangszóróval felszerelt eszközök, így sötétben is megtalálhatták a bajba jutott embert, és instrukciókat is tudtak neki adni, egy speciális eszköz pedig automatikusan felfújódó mentőeszközt is le tudott dobni.

– **Természeti katasztrófák** Erdőtűzök, földrengések, viharok, árvizek után a drónok segíthetnek felmérni a károkat, megtalálni az áldozatokat, adott esetben pedig kisebb csomagokban élelmiszert, vizet, gyógyszert eljuttatni a bajba jutottaknak. A hőkamerás drónok már az erdőtüzök kitérése előtt azonosíthatják a problémás helyszíneket.

– **Mezőgazdaság** A már említett kárfelmérésen kívül a drónfelvételek kiértékelése segíthet a terméseredmények előrejelzésében, a talaj víz- és tápanyagtartalmának meghatározásában, de már vannak kísérletek vetőmagvak drónos kiszórására.

– **Ipar, közműszolgáltatás, távközlés** A cső- és távvezetékek, a mobiltornyok sokszor nehezen megközelíthető helyeken húzódnak. Az állapotellenőrzésben, a hibák megtalálásában, a helyreállítás előkészítésében óriási szerepe lehet a repülő eszközöknek.

– **Építőipar** A nagyobb szabású építkezések előkészítésében (terepfelmérés) és lebonyolításában is jól jöhetnek a drónok. A rendszeresen készített légi felvételekkel részletesen elemezhető az építkezés előrehaladása.

– **Kiskereskedelem** Az Amazon már 2016-ban bemutatta, hogyan lehet drónok segítségével házhoz szállítani az árut, és számos szabadalmat jegyeztetett be ebben a témában. Hasonló terveket dédelget a Walmart is, amelynek az az előnye is megvan, hogy az amerikaiak 90 százaléka valamelyik Walmart-lokáció 10 mérföldes körzetében él.

Schopp Attila